

ĐẢM BẢO NGUYÊN TẮC TẬP TRUNG DÂN CHỦ - VẤN ĐỀ SỐNG CÒN CỦA ĐẢNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Vũ Hùng Cường¹

TÓM TẮT

Nguyên tắc tập trung dân chủ là một trong những nguyên tắc cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin về chính đảng của giai cấp công nhân, được ra đời cùng với lý luận về xây dựng “đảng kiểu mới” và là một trong những nguyên tắc cơ bản để xây dựng “đảng kiểu mới” tạo nên sự khác biệt giữa “đảng kiểu mới”, đảng cách mạng chân chính của giai cấp công nhân với các đảng chính trị xã hội khác. Nguyên tắc này đã được Đảng ta kế thừa và nhất quán thực hiện. Đây là một nguyên tắc cơ bản trong tổ chức, sinh hoạt và hoạt động của Đảng, là vấn đề đảm bảo sự sống còn của Đảng trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: *Tập trung và dân chủ, nguyên tắc tập trung dân chủ, đảng cách mạng chân chính, đảng kiểu mới*

1. Đặt vấn đề

Nguyên tắc tập trung dân chủ đã trở thành nguyên tắc cơ bản phân biệt Đảng Cộng sản với các đảng chính trị khác. Tập trung dân chủ là nguyên tắc tổ chức cơ bản, cơ sở bảo đảm hàng đầu để giữ vững bản chất cách mạng và vai trò lãnh đạo của Đảng ta. Việc xem nhẹ, hạ thấp cũng như nhận thức không thấu đáo, thực hiện không đến nơi đến chốn nguyên tắc này không chỉ làm tổn hại đến vị thế, sức mạnh của Đảng mà còn là một trong những căn nguyên dẫn đến sự thoái hóa, biến chất của một bộ phận cán bộ, đảng viên. Chủ tịch Hồ Chí Minh coi nguyên tắc tập trung dân chủ là nguyên tắc quan trọng trong xây dựng Đảng. Người cho rằng tập trung và dân chủ phải luôn đi đôi với nhau; dân chủ phải đi đến tập trung và tập trung trên cơ sở dân chủ; tập thể lãnh đạo phải đi đôi với phân công cá nhân phụ trách.

2. Nội dung

2.1. Tập trung dân chủ là sự thống nhất biện chứng giữa hai thành tố tập trung và dân chủ

Với tư cách là nguyên tắc chỉ đạo việc xây dựng, tổ chức và hoạt động của

Đảng, mọi hoạt động và quan hệ giữa các tổ chức đảng với nhau, giữa cấp trên với cấp dưới, giữa tổ chức với cá nhân đảng viên, cá nhân với tập thể, tự do với kỷ luật... đều phải dựa trên nguyên tắc tập trung dân chủ. Qua đó, tập trung dân chủ giúp phát huy tiềm năng trí tuệ trong Đảng, trong nhân dân; đảm bảo các quyết định của tổ chức đảng bớt sai lầm, khuyết điểm; đảm bảo cho Đảng đoàn kết, thống nhất tạo thành sức mạnh nhằm giữ vững chính trị, ổn định tư tưởng và kiện toàn tổ chức đảng. Ngoài ra, nguyên tắc tập trung dân chủ giúp loại bỏ khuynh hướng độc đoán, chuyên quyền, “vô chính phủ” [1, tr. 185], phá hoại sự thống nhất của Đảng. Nếu phá vỡ nguyên tắc tập trung dân chủ thì Đảng Cộng sản không còn là đội tiên phong của giai cấp công nhân, nhân dân lao động.

Như vậy, có thể thấy rằng nguyên tắc tập trung dân chủ được thể hiện qua hai thành tố: tập trung và dân chủ. Hai thành tố đó không mâu thuẫn với nhau mà luôn thống nhất, tác động, bổ sung cho nhau.

Tính tập trung trong Đảng thể hiện trước hết ở sự thống nhất về tư tưởng,

¹Tỉnh ủy Đồng Nai

Email: vuhungcuong_1988@yahoo.com.vn

đường lối chính trị, tổ chức hoạt động. Sự thống nhất này biểu hiện ở chỗ Đảng chỉ có trung tâm lãnh đạo duy nhất thông qua cơ quan cao nhất là Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng, giữa hai kỳ đại hội là Ban Chấp hành Trung ương và thể hiện trong cơ cấu tổ chức của Đảng.

Về mặt tổ chức Đảng, tính tập trung được thể hiện ở vấn đề Đảng phải thống nhất về quy mô và hình thức tổ chức. Để đảm bảo tính tập trung này, phải thống nhất ý chí, hoạt động theo kỷ luật của Đảng một cách tự giác, nghiêm minh. Kỷ luật Đảng là bắt buộc đối với mọi đảng viên, đòi hỏi thiếu sót phục tùng đa số, cấp dưới phục tùng cấp trên, cá nhân phục tùng tổ chức, các tổ chức trong toàn Đảng phục tùng Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng và Ban Chấp hành Trung ương.

Về đường lối chính trị của Đảng, tính tập trung đòi hỏi phải có cương lĩnh, đường lối, mục tiêu cách mạng thống nhất, được mọi tổ chức đảng và đảng viên tuân thủ và thực hiện, toàn dân hướng vào phần đầu. Đảng phải có điều lệ thống nhất, điều lệ chính là bộ luật của toàn Đảng mà mọi tổ chức đảng và đảng viên phải chấp hành vô điều kiện cả về nhận thức và hành động.

Tính dân chủ trong Đảng thể hiện ở nội dung: Mọi đảng viên có quyền ngang nhau, đều được tham gia trực tiếp hoặc thông qua đại biểu để thực hiện quyền của mình, thể hiện ý kiến của mọi người trong mọi công việc của Đảng, khi thảo luận thì thực sự dân chủ, khi hành động phải thống nhất trăm người như một. Các cơ quan lãnh đạo của Đảng đều do dân chủ bầu cử lập ra. Đảng lấy tự phê bình và phê bình là quy luật phát triển của Đảng. Thực hiện chế độ báo cáo trước tổ chức đảng đã bầu ra mình và có thể bãi

nhiệm bất kỳ lúc nào nếu không xứng đáng và không hoàn thành nhiệm vụ tổ chức giao. Hoạt động lãnh đạo của Đảng theo nguyên tắc tập thể lãnh đạo, kết hợp cá nhân phụ trách, phát huy tinh thần trách nhiệm của cá nhân. Ý kiến phụ thuộc vào thiểu số được bảo lưu, không phân biệt đối xử đối với người có ý kiến thuộc về thiểu số.

Để hình thành nguyên tắc tổ chức cơ bản của Đảng, đảm bảo Đảng luôn có sự thống nhất về mặt tư tưởng, đảm bảo đảng viên đóng góp ý kiến và công sức cho Đảng, tính tập trung và tính dân chủ phải gắn bó, khăng khít với nhau trong một nguyên tắc thống nhất không thể tách rời. Sự thống nhất trong nguyên tắc tập trung dân chủ được thể hiện như sau:

Một là dân chủ là điều kiện, tiền đề tập trung. Nếu tập trung mà tách rời dân chủ sẽ biến thành chuyên quyền độc đoán. Kết quả đem lại không phải là đoàn kết mà là chia rẽ, đến chừng mực cao hơn sẽ dẫn đến dân chủ cực đoan. Vì lẽ đó tập trung phải dựa trên tiền đề dân chủ để tránh tình trạng chuyên quyền độc đoán, để người dân vẫn là người làm chủ đất nước, làm chủ xã hội.

Hai là tập trung là cơ sở đảm bảo cho dân chủ thực hiện đúng hướng, đúng mục đích. Dân chủ phải dựa trên cơ sở tập trung, nếu không sẽ dẫn đến tình trạng vô tổ chức, tự do tùy tiện, mất tập trung trong Đảng. Thông qua dân chủ, quyền lực của nhân dân không bị tách rời, không phân tán dẫn đến mất tập trung.

Do đó, không thể có dân chủ thực sự nếu không có tập trung và ngược lại, cũng không có tập trung thật sự mà không có dân chủ. Đó là mối quan hệ biện chứng giữa tập trung và dân chủ. Tập trung dân chủ đối lập với tập trung

quan liêu, tập trung không đối lập với dân chủ. Tách rời hai mặt này sẽ dẫn đến lệch lạc, thậm chí những tổn thất khó lường hết, có hại cho sự lãnh đạo và sức mạnh của Đảng. Vì vậy, tập trung và dân chủ là hai mặt nhưng thống nhất với nhau không thể tách rời trong một nguyên tắc cơ bản - nguyên tắc tập trung dân chủ.

2.2. Vai trò của đảm bảo nguyên tắc tập trung dân chủ của Đảng trong giai đoạn hiện nay

Bài học trong lịch sử về sự sụp đổ của các tổ chức Đảng Cộng sản ở Liên Xô và các nước Đông Âu trước đây đã cho thấy việc vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ là một trong những nguyên nhân quan trọng làm giảm sút sức chiến đấu của Đảng, gây phá vỡ Đảng về mặt tổ chức. Lịch sử phong trào Cộng sản và công nhân quốc tế, thực tiễn xây dựng và hoạt động, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn khẳng định vai trò đặc biệt quan trọng của nguyên tắc tập trung dân chủ, coi đây là nguyên tắc tổ chức căn bản của Đảng, là sức mạnh nội sinh của Đảng.

Thực hiện tập trung dân chủ nhằm phát huy tính chủ động, tích cực, sáng tạo của mọi tổ chức đảng và đảng viên trong tham gia vào công việc của Đảng, đồng thời đảm bảo sự thống nhất ý chí và hành động của Đảng, tạo ra sức mạnh khối đoàn kết nhất trí, kỷ luật chặt chẽ, nghiêm minh. Trong Điều 9 - Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam ghi rõ:

“Đảng Cộng sản Việt Nam tổ chức theo nguyên tắc tập trung dân chủ. Nội dung cơ bản của nguyên tắc đó là:

1. Cơ quan lãnh đạo các cấp của Đảng do bầu cử lập ra, thực hiện tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách.

2. Cơ quan lãnh đạo cao nhất của

Đảng là Đại hội đại biểu toàn quốc. Cơ quan lãnh đạo ở mỗi cấp là đại hội đại biểu hoặc đại hội đảng viên. Giữa hai kỳ Đại hội, cơ quan lãnh đạo cao nhất của Đảng là Ban Chấp hành Trung ương, ở mỗi cấp là ban chấp hành đảng bộ, chi bộ (gọi tắt là cấp ủy).

3. Cấp ủy các cấp báo cáo và chịu trách nhiệm về hoạt động của mình trước đại hội cùng cấp, trước cấp ủy cấp trên và cấp dưới; định kỳ thông báo tình hình hoạt động của mình đến các tổ chức Đảng trực thuộc, thực hiện tự phê bình và phê bình.

4. Tổ chức đảng và đảng viên phải chấp hành nghị quyết của Đảng. Thiếu số phục tùng đa số, cấp dưới phục tùng cấp trên, cá nhân phục tùng tổ chức, các tổ chức trong toàn Đảng phục tùng Đại hội đại biểu toàn và Ban Chấp hành Trung ương.

5. Nghị quyết của các cơ quan lãnh đạo của Đảng chỉ có giá trị thi hành khi có hơn một nửa số thành viên trong cơ quan đó tán thành. Trước khi biểu quyết, mỗi thành viên được phát biểu ý kiến của mình. Đảng viên có ý kiến thuộc về thiểu số được quyền bảo lưu và báo cáo lên cấp ủy cấp trên cho đến Đại hội đại biểu toàn quốc, song phải chấp hành nghiêm chỉnh nghị quyết, không được truyền bá ý kiến trái với nghị quyết của Đảng. Cấp ủy có thẩm quyền nghiên cứu xem xét ý kiến đó; không phân biệt đối xử với đảng viên có ý kiến thuộc về thiểu số.

6. Tổ chức đảng quyết định các vấn đề thuộc phạm vi quyền hạn của mình, song không được trái với nguyên tắc, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và nghị quyết của cấp trên” [2, tr. 16-19].

Trong thời gian qua, Đảng ta vẫn giữ

vững nguyên tắc tập trung dân chủ và đạt được nhiều tiến bộ trong thực hiện dân chủ trong xã hội, phát huy trí tuệ và sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn dân. Các cấp ủy Đảng thực hiện đúng chế độ kiểm điểm công tác tự phê bình và phê bình, qua đó phát hiện và xử lý nhiều vụ vi phạm kỷ luật của Đảng, đảm bảo sự thống nhất và đoàn kết trong Đảng. Đảng ta kiên định nguyên tắc tập trung dân chủ, xem đây là nguyên tắc căn bản trong tổ chức và sinh hoạt đảng, đồng thời Đảng ta cũng có những đổi mới trong việc thực hiện nguyên tắc này. Báo cáo Chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI của Đảng chỉ rõ: “Thật sự phát huy dân chủ trong sinh hoạt Đảng, từ sinh hoạt chi bộ, sinh hoạt cấp ủy ở cơ sở đến Ban Bí thư, Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương; đồng thời giữ nghiêm kỷ luật trong Đảng. Thực hiện đúng nguyên tắc tập trung dân chủ. Chống quan liêu, bè phái, cục bộ, địa phương, lối làm việc vô nguyên tắc, vi phạm kỷ luật, vi phạm dân chủ” [3, tr. 259].

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được vẫn còn bộc lộ những hạn chế nhất định. Nhận thức và thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ chưa triệt để, còn hiện tượng vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, độc đoán thiếu dân chủ hay dân chủ hình thức. Sinh hoạt của nhiều cấp ủy và tổ chức đảng không được xem trọng, nghị quyết không cụ thể, không có sự thống nhất cao trong nhận thức và hành động. Dân chủ mà vô kỷ luật sẽ dẫn đến kỷ cương lỏng lẻo, nói và làm tùy tiện, chấp hành kỷ luật của Đảng, Nhà nước không nghiêm. Tập trung mà không dân chủ sẽ dẫn đến chuyên quyền, độc đoán. Thời gian qua,

một số cấp ủy, tổ chức đảng và cán bộ, đảng viên bị xử lý kỷ luật, trong đó nguyên nhân chủ yếu là vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ. Điển hình là: Trung ương đã kỷ luật bằng hình thức cảnh cáo đối với Ban Thường vụ Tỉnh ủy Vĩnh Phúc, nhiệm kỳ 2010 - 2015; Ban Thường vụ Thành ủy Đà Nẵng, nhiệm kỳ 2015 - 2020; Ban Cán sự đảng Bộ Công thương, nhiệm kỳ 2011 - 2016; Ban Cán sự đảng Bộ Thông tin và Truyền thông, nhiệm kỳ 2011 - 2016... vì các tổ chức đảng này đã có biểu hiện vi phạm nghiêm trọng nguyên tắc tập trung dân chủ trong tổ chức và sinh hoạt Đảng, vi phạm quy chế làm việc của cấp ủy; không ít cán bộ cao cấp và nguyên cán bộ cao cấp của Đảng đã bị cách chức, xóa chức như các ông: Nguyễn Xuân Anh, cựu Bí thư Thành ủy Đà Nẵng; Phạm Văn Vọng, cựu Bí thư Tỉnh ủy Vĩnh Phúc; Lê Phước Thanh, cựu Bí thư Tỉnh ủy Quảng Nam; Vũ Huy Hoàng, cựu Bộ trưởng Bộ Công thương; Nguyễn Bắc Sơn, cựu Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông... Những hạn chế, khuyết điểm nêu trên là một trong những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, suy thoái đạo đức, lối sống dẫn đến “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ mà Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) đã chỉ ra; làm giảm sút vai trò lãnh đạo của Đảng, làm tổn thương tình cảm và suy giảm niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, là một nguy cơ trực tiếp đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ.

Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4, Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI): “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay” đã nêu lên một số vấn đề cấp bách: “Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng

viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống với những biểu hiện khác nhau về sự phai nhạt lý tưởng, sa vào chủ nghĩa cá nhân ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí, tùy tiện, vô nguyên tắc...” [4]. Nguyên nhân của những vấn đề trên có thể kể đến: “... các nguyên tắc tập trung dân chủ, tự phê bình và phê bình ở nhiều nơi vừa bị buông lỏng trong thực hiện, vừa chưa được quy định cụ thể để làm cơ sở cho công tác kiểm tra, giám sát” [4].

Có thể thấy tập trung dân chủ là nguyên tắc cơ bản trong công tác xây dựng mà Đảng ta luôn luôn khẳng định, tôn trọng và nghiêm túc thực hiện. Đặc biệt, phải quán triệt quan điểm này một cách triệt để theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về “Một số vấn đề cấp bách về xây dựng đảng hiện nay”. Trong đó, dân chủ phải được thực hiện từ cơ sở, tập trung cũng phải bắt đầu từ cơ sở. Mọi cán bộ, đảng viên phải quán triệt sâu sắc nguyên tắc tập trung dân chủ, kiên quyết chống các biểu hiện vi phạm dân chủ, tập trung quan liêu, chống các biểu hiện của dân chủ hình thức hoặc dân chủ “vô chính phủ” [1, tr. 185]. Ở đâu và lúc nào Đảng xa rời nguyên tắc tập trung dân chủ thì Đảng thực sự không còn sức mạnh. Ngoài ra, việc thực hiện tập trung dân chủ phải được thực hiện một cách thống nhất từ Trung ương đến địa phương, từ những người đứng đầu tổ chức đảng đến đảng viên, Hội nghị cũng nêu rõ: “Các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương... làm rõ trách nhiệm cá

nhân, gương mẫu thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, tự phê bình và phê bình, nói đi đôi với làm, nêu gương về đạo đức, lối sống.” [4].

Vì lẽ nêu trên, nguyên tắc tập trung dân chủ là nguyên tắc cơ bản có ý nghĩa sống còn của Đảng Cộng sản. Đây là lý do mà các thế lực thù địch luôn luôn tập trung sức tấn công nhằm phủ nhận, phê phán, xuyên tạc, đả kích nguyên tắc này trong hoạt động tổ chức của Đảng, nhằm làm giảm uy tín, sức chiến đấu của Đảng. Do đó, cần xác định rõ ràng nếu xóa bỏ nguyên tắc tập trung dân chủ sẽ sa vào cái bẫy của đa nguyên chính trị, đa đảng đối lập, sự phân liệt trong Đảng tất yếu sẽ xảy ra.

Để đảm bảo thực hiện đầy đủ, nghiêm chỉnh nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng, đòi hỏi cần phải quán triệt các nội dung sau:

Thứ nhất, giáo dục cho từng đảng viên hiểu rõ yêu cầu, nội dung, ý nghĩa, tầm quan trọng của nguyên tắc tập trung dân chủ; qua đó, phát huy trí tuệ đóng góp cho sự lãnh đạo và việc xây dựng Đảng. Đồng thời, nâng cao tính tổ chức và kỷ luật cho đảng viên.

Thứ hai, xây dựng quy chế hoạt động chặt chẽ, phân tích, mô tả rõ trách nhiệm, mối quan hệ trong các bộ phận của Đảng, các chức danh trong cơ quan lãnh đạo.

Trong đó, phải cụ thể hóa nguyên tắc này thành các quy chế, quy định, kèm theo các chế tài cần thiết, càng cụ thể càng tốt để dễ thực hiện và kiểm tra như: Quy định thành chế độ cán bộ lãnh đạo các cấp đi làm việc trực tiếp ở cơ sở, tiếp xúc với dân, đối thoại với quần chúng và cấp dưới, giải quyết kịp thời

và dứt khoát những công việc cấp bách. Quy định một cách rạch ròi, cụ thể trách nhiệm cá nhân trong việc thực hiện chế độ “tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách”. Quy định rõ tất cả những vấn đề thuộc về chủ trương, biện pháp lớn, nhất thiết phải được tập thể cấp ủy hoặc tập thể chi bộ bàn bạc và quyết định; những vấn đề kế hoạch, biện pháp cụ thể để thực hiện chủ trương đó thì giao cho cá nhân phụ trách và có quyền tự giải quyết, nhưng không trái với chủ trương, biện pháp của Đảng, của tập thể đã quyết. Đảm bảo các quyền của đảng viên, nhất là quyền được thảo luận một cách thẳng thắn các vấn đề về đường lối, chính sách của Đảng, quyền được phê bình, chất vấn trong phạm vi tổ chức, về hoạt động của tổ chức Đảng và đảng viên ở mọi cấp. Đảng viên có quyền được thông tin, được quyền bảo lưu ý kiến.

Thứ ba, xây dựng bầu không khí dân chủ, tính kỷ luật trong cơ quan, đơn vị, địa phương. Đặc biệt, đối với đồng chí đứng đầu tổ chức đảng ở cơ quan lãnh đạo, đơn vị cơ sở phải gương mẫu, tự giác chấp hành nguyên tắc.

Thứ tư, duy trì chế độ sinh hoạt ở cơ quan lãnh đạo để phát huy sự lãnh đạo của tập thể và nâng cao trách nhiệm cá nhân. Phải phát hiện kịp thời và xử lý nghiêm minh các tổ chức đảng và cán bộ đảng viên vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, những người có thái độ trấn áp, trù dập người phê bình hoặc lợi dụng phê bình để đả kích, vu cáo người khác gây chia rẽ mất đoàn kết. Trong sinh hoạt phải đề cao tự phê bình và phê bình.

Thứ năm, tăng cường công tác kiểm tra việc chấp hành nguyên tắc tập trung dân chủ của đảng viên và tổ chức đảng theo quy định của Điều lệ Đảng. Trong

đó, cần tăng cường công tác kiểm tra của cấp ủy đối với việc thực hiện dân chủ và nguyên tắc tập trung dân chủ của cấp ủy cấp dưới. Việc kiểm tra nhằm phát hiện, chỉnh sửa các vi phạm, đồng thời giúp cấp ủy cấp trên tổng kết thực tiễn, tháo gỡ vướng mắc trong việc thực hiện các quy chế ở cấp dưới.

Thứ sáu, thường xuyên đề phòng, đấu tranh khắc phục các khuynh hướng tập trung quan liêu, chuyên quyền độc đoán hoặc khuynh hướng dân chủ hình thức hoặc dân chủ “vô chính phủ” [1, tr.185].

Thực tiễn hoạt động của Đảng cho thấy thành công hay thất bại đều có mối quan hệ đến thái độ đúng, sai trong việc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ. Đảng ta khẳng định dứt khoát giữ vững và thực hiện tốt nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt Đảng của “đảng kiểu mới”, trước hết là nguyên tắc tập trung dân chủ, đó là sự khẳng định tinh táo, sáng suốt phù hợp với bản chất của Đảng Cộng sản chân chính, phù hợp với xu thế của thời đại. Để thống nhất tinh thần và lực lượng, trước hết “tư tưởng chính trị và tổ chức của Đảng đều phải thống nhất” [5, tr. 275 - 276] nhằm phát huy mọi năng lực chiến đấu, lao động, công tác, dân chủ sáng tạo của mỗi thành viên, của tổ chức đảng và tổ chức Nhà nước. Muốn vậy, Đảng cần phải quán triệt và thực hiện nghiêm túc nguyên tắc tập trung dân chủ.

3. Kết luận

Tập trung dân chủ là nguyên tắc sống còn của Đảng Cộng sản Việt Nam. Vi phạm nguyên tắc này là vi phạm một trong những vấn đề cốt lõi thuộc về bản chất của Đảng. Nắm vững và thực hiện nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ là một bảo đảm quan trọng để xây dựng

Đảng ta vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, không ngừng nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu, ngang tầm yêu cầu nhiệm vụ lãnh

đạo đất nước trong thời kỳ mới. Đây cũng là cơ sở để thực hiện thắng lợi nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp và Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. V.I. Lê-nin (2006): *Toàn tập*, tập 36, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016): *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội
4. Đảng Cộng sản Việt Nam, “Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/1/2021 của Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay”, <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn/he-thong-van-ban/van-ban-cua-dang/ngghi-quyet-so-12-nqtw-ngay-16012021-cua-ban-chap-hanh-trung-uong-tai-hoi-ngghi-ban-chap-hanh-trung-uong-lan-thu-4-khoa-xi-1694> (truy cập ngày 29/5/2020)
5. Hồ Chí Minh (2011): *Toàn tập*, tập 8, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội

ENSURING THE PRINCIPLE OF DEMOCRATIC CENTRALISM - A SURVIVAL ISSUE OF THE COMMUNIST PARTY OF VIETNAM IN THE CURRENT TIME

ABSTRACT

Democratic centralism is one of the basic principles of Marxism-Leninism about the political party of the working class, established together with the theory of building “The New Style Party” and is one of the basic principles of building a “New Style Party” makes a difference between the “New Style Party” of the working class, the genuine revolutionary Party, and other political and social Parties. This principle has been inherited and consistently implemented by our Communist Party of Vietnam; and it is one basic principles in the organization, meetings, and the activities in the Party, and that is the issue of ensuring the Party's survival in the current time.

Keywords: *Focus and democracy, principle of democratic centralism, the genuine revolutionary Party, New Style Party*

(Received: 10/11/2020, Revised: 6/4/2021, Accepted for publication: 31/8/2022)